

MIROLJUB

ISSN 1452-5976

GODINA: XVIII.

SOMBOR, 2015.

BROJ 3 (71)

MOSTOVI KULTURA

DUŽIONICA 2015. GODINE

„Hvala ti, Bože, na zrnu žitnome, na daru tome, na kruhu našem svakidašnjem“ - slavimo i radujemo se, danas je Dužionica!

Dužionica je običaj i svetkovina koja nas je okupila da zajedno slavimo i radujemo se, da zahvalimo Bigu za plodove zemlje, za rod žita, za kruh naš svagdašnji. Osamdeset i prvi put se u našem društvu slavi ovaj događaj. Puno se toga promijenilo u kosidbi i u samoj obradi zemlje, ali je duša bunjevačkih Hrvata ostala zahvalna za darove koje od Boga prima.

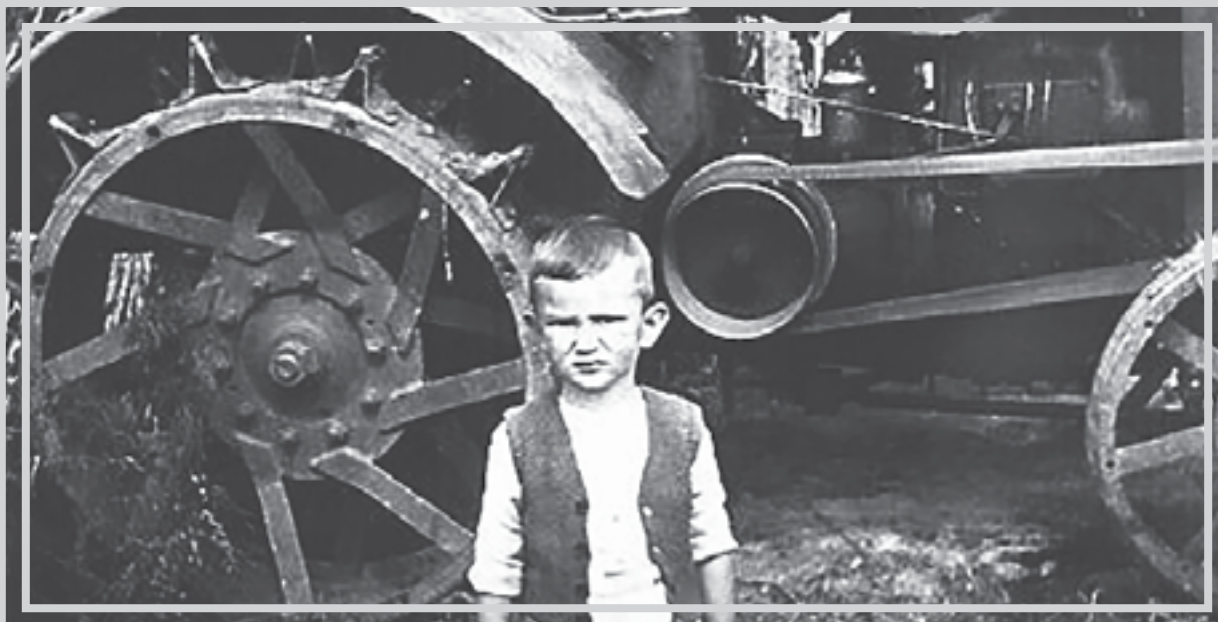
Misa zahvalnica u crkvi Presvetog Trojstva vrhunac je proslave. Na misu nas vode ovogodišnji bandaš Martin Džinić i bandašica Renata Firanj koji su središnji likovi proslave. Njih slijede risari i

risaruše kao i sav ostali narod kojemu je Dužionica u srcu. Otići ćemo i kod gradonačelnika, starješine grada. Predat ćemo mu kruh od novog žita a time ćemo i poručiti - kruha ima dovoljno.

Vole bunjevački Hrvati u Somboru svoju Dužionicu, ona im se utisnula u dušu te je brižno njeguju i čuvaju kao svoje veliko blago. Ona je simbol i vrhunac uspješno obavljenog rada i ubranih plodova, ona nam daje sigurnost i onu tjelesnu - bić će dosta kruha ali još više duhovnu - jer znamo da Bog brine za nas, u njega se možemo pouzdati. Tako je bilo godinama tako je i danas. Naraštaji se mijenjaju a naša Dužionica traje lijepa i ponosna.

Živili !!!

Alojzije Firanj

MIROLJUB (izlazi četiri puta godišnje)

List Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva „Vladimir Nazor“,
25000 Sombor, Venac Radomira Putnika 26, Tel.: 025/416-019

Uredništvo:

Alojzije Firanj, glavni i odgovorni urednik lista;

Janoš Raduka, zamjenik glavnog urednika;

Marina Balažev, lektor-korektor;

Klara Šolaja-Karas, izbor fotografija;

Srđan Varo, tehnički urednik i prijelom teksta.

Zoran Čota,
Pavle Matarić,
Antun Kovač,
ing. Mata Matarić,
Šima Raič,
Bojana Jozić.

List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije broj 2583/2.2.1998.

E-mail: vnazor@sbb.rs

E-mail(urednik): firanjalojzije@gmail.com

Naklada: 600 primjeraka

SABOR

10. 5. 2015. Hrvatsko kulturno umjetničko društvo „Vladimir Nazor“ održalo je 79. Sabor na kojemu je prikazan rad Društva protekle godine: gostovanja, nastupi, sudjelovanje na raznim manifestacijama i druge aktivnosti u kojima su članovi Društva bili sudionici ili organizatori.

Sabor je započeo izborom članova radnog predsjedništva koji su sačinjavali Vesna Čvardić, predsjedavajuća te članovi Marija Firanj i Goran Firanj. Nakon usvojenog dnevnog reda predstavljen je rad folklorne sekcije, i starije i mlađe grupe, spomenute su sve manifestacije i sva gostovanja, te najavljena nova koreografija koja je u pripremi - igre iz Vranja. Uslijedila je i najava o sudjelovanju folklorne sekcije u emisiji HRT-a „Mostovi kultura“ a izvješće o radu podnio je pročelnik folklorne sekcije Bojan Jozić. Priliku za mnoge nastupe imala je i dramska sekcija, a rad na novoj predstavi U. J. E. Ž. najavio je pročelnik dramske sekcije Šima Raič kao i premjeru na Međunarodnoj smotri amaterskih dramskih društava. O mladoj tamburaškoj sekciji govorio je Emil Antunić, pročelnik sekcije. Iako vrlo mlada, sekcija vrijedno radi i trude se, a to su imali prilike i pokazati na nekoliko nastupa. Pjevačka sekcija tokom prošle godine nije imala mnogo gostovanja u inozemstvu, ali je zato imala 13 nastupa, te vrlo zapažen nastup na zonskoj smotri u Apatinu zahvaljujući kojem su se plasirali na pokrajinsku smotru što je istaknula pročelnica pjevačke sekcije Vesna Čvardić. O radu sportske sekcije govorio je pročelnik sportske sekcije Pavle Matarić, te je najavio stolnoteniski turnir „Stipan Bakić“ i

sudjelovanje veslača na Maratonu lađa na Neretvi. Pročelnik likovne sekcije Janoš Raduka govorio je o likovnoj koloniji s datumom održavanja 23. 5. 2015. Antun Kovač, pročelnik literarne sekcije je govorio o nastupima članova, te spomenuo da je sekcija bila domaćinom nekoliko književnih večeri. O radu Kluba ljubitelja biljaka govorila je Klara Šolaja Karas, te upoznala nazočne o aktivnostima sekcije i najavila organizirani posjet 50. Međunarodnoj vrtnoj izložbi u Zagrebu. Alojzije Firanj je najavio i novi broj lista Miroљjub koji su članovi mogli dobiti nakon Sabora. Nakon izlaganja pročelnika o radu sekcija skupu se obratio predsjednik HKUD-a „Vladimir Nazor“ Mata Matarić. Predsjednik je govorio o financijskoj situaciji, cjelokupnom radu i proširenju vidika te najavio snimanje emisije „Mostovi kultura“ koja se snima u Somboru.

Nakon izvješća uslijedila je diskusija i glasanje te je još jedan Sabor priveden kraju. Prisutni su imali prilike pročitati o manifestacijama i događanjima u listu Miroљjub.

Autor

MOSTOVI KULTURA

LIJEPOM NAŠOM U SOMBORU

I to se dogodilo! HKUD „Vladimir Nazor“ organizirao je 3. 6. 2015. javno snimanje spektakla HRT-a iz serijala „Lijepom našom“ pod radnim nazivom prilagođenim ovim prostorima „Mostovi kultura“.

Većina je naših čitatelja zasigurno bila nazočna na snimanju no evo ipak nekoliko riječi o tomu kako je ovaj veliki projekt bio organiziran i realiziran.

Na Upravnom odboru Društva na prijedlog predsjednika, razmatrana je ideja da organiziramo javno snimanje emisije. Uz nekoliko suzdržanih glasova donesena je odluka da se prihvati realizacija ovog izazovnog projekta. Operativni dio je povjeren predsjedniku, i članovima Izvršnog odbora te ostalim članovima koji su prihvatili ulogu organizatora, svatko prema svojim mogućnostima i afinitetima. Uslijedilo je niz razgovora s čelnicima grada Sombora kako bi kao suorganizatori osigurali gradsku halu „Mostonga“ u terminima od 31. 5 do 4. 6. 2015 sa svim sporednim prostorijama parkingom i inventarom i to bez naknade. Potpora je od Grada bila maksimalna a pregovori su se nastavili s udrugama kulture s Hrvatskim predznakom u

nazivu od Brega do Bača koje smo pozvali da sudjeluju u javnom nastupu pred kamerama HRT-a. Zamisao našeg Organizacijskog odbora je bila pozvati sve uduge koje su aktivne i imaju što pokazati iz svog repertoara ali da naglasak ipak bude na predstavljanju kulturne baštine Hrvata - Bunjevaca i Šokaca Podunavlja jer je ovo područje bogato baš tom tradicijom a šira javnost, naročito u Hrvatskoj, nije upoznata s time. U neposrednom dogovoru sa g. Brankom Uvodićem, voditeljem čitavog projekta prihvaćeno je da se kao sudionici pozovu i Udruge kulture drugih manjinskih zajednica koje djeluju na području Podunavlja. Pozvani su Mađjari iz Kupusine, Slovaci iz Selenče i KUD „Ravangrad“ iz Sombora kao predstavnik većinskog naroda Srba. Na taj način prikazana je integrirana multietničnost kultura i kao da je nedostajao upravo ovaj projekt da ih spoji baš poput mosta (kojeg nosi u nazivu) a tu je ulogu ispunio u potpunosti.

Pozvani su mnogi uglednici iz dipolomacije, crkve, gradske i pokrajinske vlasti, predstavnici hrvatskih institucija i svih hrvatskih udruga kulture u Srbiji. Poslano je 140 pozivnica VIP gostima od

kojih se većina odazvala. No, bilo je onih koji su bez objašnjenja, nekulturno, i bez riječi - bojkotirali. Valjda su čekali neki incident da bi pokazali kako smo mi nesposobni za organizaciju tako velikog događaja.

Ono što je žalosno i šokantno u svemu jest da nas ni jedna od pet hrvatskih ustanova iz Subotice nije niti moralno niti materijalno poduprla, dapače. Na snimanju je, doduše, bio nazočan predsjednik HNV-a i mi smo mu na tom dolasku zahvalni. Odazvali su se i veleposlanik i konzul Republike Hrvatske, predsjednik Hrvatske matice iseljenika, pokrajinski tajnik za međuregionalnu suradnju i lokalnu samoupravu, direktori sa RTV-a, mnogi gosti iz Slavonije a posebno „Šokačka grana“ iz Osijeka koja je i aktivno sudjelovala u snimanju. Prisutni su bili i predstavnici političkog i kulturnog života s obje strane Dunava. U našoj organizaciji prodato je 920 karata po simboličnoj cijeni od 100 din. Prema grubim procjenama na snimanju je bilo ukupno oko 1.300 osoba od čega preko 150 izvođača programa. I mi smo ponosni što smo toliki broj okupili a sve je prošlo bez ijednog prigovora na organizaciju. Samo snimanje je bilo

uspješno jer je HRT profesionalan i spreman za ovaj serijal. Ukupno je na snimanju bilo 55 ljudi. Svi su oni izrazili zahvalu našem Društvu na toplom prijemu, gostoprinstvu kroz pet dana njihovog boravka u Somboru a nadasve na velikoj pomoći naših momaka prilikom utovara i istovara 9 kamiona opreme za pozornicu. I svim ostalima je Hrvatska televizija uputila veliku zahvalu a i mi iz uprave Društva smo im zahvalni za višednevnu angažiranost na ovom iznimno zahtjevnom zadatku. Da je sve funkcioniralo prema scenariju emisije gledatelji HRT-a su se mogli uvjeriti gledajući dvije snimke „Mostova kultura“ iz Sombora.

I ovaj uspješno realiziran projekat samo je još jedan dokaz da je naše Društvo sposobno kadrovski, programski i nadasve slogom članstva i simpatizera kao i mnogih udruga kultura oko nas, biti stožer hrvatskih Udruga kultura ali i ne samo njih.

Hvala svima a do idućeg velikog projekta sakupljat ćemo snagu i novac a vi se odazovite našem pozivu.

ing. Mata Matarić

PETNAESTI „KOLORIT“

LIKOVNA KOLONIJA

Pozivu da sudjeluju na 15. Koloritu, u subotu, 23. svibnja ove godine, odazvali su se slikari svih generacija: iz Hrvatske Andrija Bošnjak, iz Subotice: Anđelka Dulić, Josipa Križanović, Josip Cvijin i Ivan Šarčević, iz Pivnica Žarko Đukić, iz Bačkog Jarka Verica Čupić-Jošić, iz Odžaka Predrag Vujinović, iz Srpskog Miletića Miodrag Ivanović-Mikica, iz Stanišića Velimir Bračulj iz Sombora: Stipan Kovač, Marija Turkalj, Cecilija Miler, Milorad Rađenović, Vesna Varićak-Uzelac, Stana Libić, Kašim Libić, Vinka Gradinski, Jene Višinka, Đorđe Kumerkamer, Slobodan Nastasić, Veroljub Pavič i Branka Panić.

Kako je izbor motiva bio u potpunosti prepušten samim stvaraocima, većina njih se tijekom ove jednodnevne manifestacije opredijelila za koncept slike koji odražava sva svojstva njihovog vlastitog prepoznatljivog likovnog rukopisa. Tako preovladava pejzaž, a tek je nekolicina sudionika odabrala motive iz somborskog gradskog miljea. Kao i prijašnjih godina ni ove godine među motivima nije izostalo ni onih apstraktnih. O vrijednosti svake kolonije najuvjerljivije svjedoči umjetnički domet slika nastalih u vrijeme trajanja

kolonije. Tako se i 15. Kolorit potvrdio kao umjetnički susret dostojan pažnje kako samih likovnih umjetnika, tako i ljubitelja slikarstva.

Počasni gosti kolonije bili su naši stalni sponzori Gojko i Ankica Zeljko koji brinu da kolonija ima i svoju slast. Njima je u znak zahvalnosti poklonjena slika koju izradio Stipan Kovač. Stipan je izradio i sliku koja je poklonjena i našem vrijednom kuharu Miši Mračini koji paprikašu uvijek pogodi boju, a o okusu da i ne govorimo.

Posebno se zahvaljujemo majstoru reportaže Vladimiru Omorcu. On je doveo vrsne slikare Vericu, Predraga, Mikicu i Žarka, propratio koloniju, napravio lijepe fotografije i izvrsnu reportažu koja je prikazana i na našoj stranici.

Susret je završen improviziranom prezentacijom tridesetak djela nastalih tokom jednog dana, pozdravnim govorima i riječima zahvalnosti organizatora, čelnih ljudi HKUD-a „Vladimir Nazor“, Vesne Čvardić i slikara Janoša Raduke pročelnika likovne sekcije našeg HKUD-a.

Janoš Raduka

PUTOVANJE U TISUĆU BOJA

KLUB LJUBITELJA BILJAKA U ZAGREBU

Klub ljubitelja biljaka „Za sreću veću“ koji djeluje pri HKUD-u „Vladimir Nazor“ iz Sombora, organizirao je u subotu, 30. svibnja, jednodnevni izlet u Zagreb. Sedamdesettroje nas iz Sombora, somborskih salaša Gradina, Bezdanskog puta i Nenadića, Bačkog Monoštora, Bezdana, Bačkog Brega, Koluta, Stanišića, Svetozara Miletića, Bača, Stapara i Sivca, posjetilo je 50. Međunarodnu vrtnu izložbu FLORAART 2015.

Jubilarna 50. izložba održana je pod pokroviteljstvom grada Zagreba na prostoru oko jezera Bundek. Sudjelovalo je 185 domaćih izlagača i 16 izlagača iz Francuske, Italije, Mađarske, Bosne i Hercegovine, Nizozemske, Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država i Slovenije. Izložba je održana na 30 hektara otvorenog prostora i 2.000 četvornih metara zatvorenog prostora. Kreacije maštovitih cvjetnih aranžmana od mediteranskog vrta pa sve do najljepše uređenih kućnih vrtova nizale su se u prostoru parka oko jezera i bile čestom metom foto aparata. U paviljonima su izloženi aranžmani različite tematike: ukrašavanje interijera i poslovnog prostora, ukrašavanje stola, aranžmani za vjenčanja itd. U ponudi je bilo mnoštvo proizvoda za vrtove i rasad, raznih rukotvorina od slika do originalnih suvenira kao i

prirodnih i ekoloških proizvoda. Ulaz je slobodan, a simpatični vlakić besplatno je pomagao da se lakše, po nekoliko puta, obiđe sav prostor.

U centru Zagreba posjetili smo znamenitosti grada: katedralu, glavnu tržnicu Dolac, Kamenita vrata, Crkvu Sv. Marka, Povjesni muzej u kojemu smo vidjeli izložbu „Pedeset cvjetnih godina“. S Gornjeg grada spustili smo se uspinjačom, a u podnožju uspinjače dočekala nas je cvjetna pijaca. Šetnju gradom završili smo na Trgu bana Jelačića.

Tijekom putovanja organizirali smo tombolu koju su omogućili darovatelji zgoditaka: Marija Čuvarđić, Cecilija Miler, Marija Maširević i Klara Šolaja Karas. Putovanje je „skratilo“ i prikazivanje snimaka Revije narodnih nošnji s „Divojačkog vašara 2012.“ i koncerta Nikole Maširevića „Somborska noć“.

Ovo je bio treći posjet Kluba ljubitelja biljaka Floraart izložbi u Zagreb. Prvi put 2009. pa 2011. godine i svaki put sve ljepše i ljepše. Jubilarnu 50. Međunarodnu vrtnu izložbu nismo željeli propustiti i uistinu je ispunila sva naša očekivanja. Toga dana bili samo tek jedni od 50 tisuća posjetitelja. Bilo je ovo putovanje u tisuću boja, a svako je od nas poneo po koju boju kući za uspomenu.

Klara Karas Šolaja

JAGODNJAK

Krajem maja ove godine u Jagodnjaku su se održali Dani sela povodom kojih su priređene razne manifestacije poput kulenijade i folklorne večeri - na kojima smo i mi, pored 8 drugih kulturno-umjetničkih društava, sudjelovali. „Nazor“ se predstavio Bunjevačkim igrama u koreografiji Šime Beretića. To je naša najstarija i najuigranija koreografija te je tako i odigrana.

Mladići i devojke su punog srca i duše prikazali igre našeg kraja te su oduševili publiku koja je gromoglasnim pljeskom i ustajanjem pozdravila našu izvedbu. Nakon nastupa imali smo zajedničko druženje uz izvrsni baranjski kulen i kobasicu. Druženje je trajalo do ponoćnih sati kada smo morali krenuti put Sombora.

Šima Beretić

LUDBREG

Smotra folklor održana 30. 5. 2015. godine u Ludbregu za nas, članove HKUD-a „Vladimir Nazor“, je bila vrlo značajna i očekivana s velikim nestrpljenjem. Naime, zbog specifičnosti većeg dijela ansambla sudjelovanje na prošloj smotri je moralo biti otkazano pa je ovogodišnji poziv prihvaćen s velikom radošću.

Zbog dalekog puta i rane satnice početka manifestacije iz Sombora smo krenuli u 6 sati ujutro. Nakon dugog puta i nekoliko prijatnih zaustavljanja stigli smo na odredište te se, uz srdačan doček domaćina, smjestili u prostorije

namijenjene za naš boravak. Ljubazni domaćini su nas proveli kroz prelijepi Ludbreg čiji su lijepi dvorci i Crkve govorili o bogatoj prošlosti ovog mjesta. Društva iz Zagreba, Čačka, Ludbrega, Sombora i sela iz okolice Ludbrega pokazala su ljepotu folkloru i dali publici i ovaj put razlog da im se divi.

Nažalost, zbog dugog puta nakon večere nismo mogli ostati na druženju, ali puna duša i puno srce kao i ugodan put ostat će u našim sjećanjima.

Šima Beretić

DARDA

27. 6. 2015. godine HKUD „Vladimir Nazor“ po drugi put sudjeluje na smotri folklor nacionalnih manjina u Dardi. Susret ima međunarodni karakter te sudjeluju: Slovaci, Rusini, Romi, Muslimani, Srbi, Mađari i Hrvati. Čast da odigra dvije koreografije dobilo je samo naše društvo. Mlađa skupina je nastupila s bunjevačkim igrama a starija s novopostavljenim igrama iz Bačke u koreografiji Šime Beretić. Kvalitetnim nastupom

su pokazali su da se u Nazoru igra folklor na zavidnoj razini. Ovom je uvelike doprineo orkestar s harmonikom, primom i prije svega gajde koje su pobrale pozornost publike.

Ovaj multikultikularni događaj bio je deveti po redu a prema riječima organizatora deseti će biti znatno proširen.

Šima Beretić

JOSIPOVAC

Smotra u Josipovcu održana 20. 6. 2015. godine razlikuje se od mnogih na kojima je HKUD „Vladimir Nazor“ do sada sudjelovao.

Na put smo krenuli osobnim automobilima (zbog mjera štednje). Nakon ugodnog puta dočekali su nas gostoljubivi domaćini. Baranjski defile koji je išao kroz mjesto vodio nas je u Crkvu na svetu misu. Na misi smo se svi osjećali ugodno a posebno tijekom propovjedi kada smo svi bili pozdravljeni od gospodina velečasnog. Pored „Šokačke grane“ iz Osijeka te gradskog društva iz Slavenskog

Broda HKUD „Vladimir Nazor“ je predstavljen kao barjaktar Hrvatsva na našim prostorima. Stoga smo i nastupili među posljednjima. Među publikom su posebno interesovanje izazvale zvečke koje su nosili naši igrači. (Mene se dojmio jedan komentar: „To je da se naježiš“.)

Prava zabava uz izvrsnu večeru završila se predivnim vatrometom. Ljubazni domaćini su nam zahvalili na sudjelovanju te su izrazili nadu da će „Nazor“ doći i iduće godine.

Šima Beretić

MALA DUŽIJANCA

Poziv na malu Dužijancu koja se održala 4. 7. 2015. godine u Subotici HKUD „Vladimir Nazor“ je iskoristio i za sudjelovanje na folklornoj večeri. Skupina mladih članova „Nazora“ spremila je Bunjevačke igre. Uz vodstvo koreografa Šime Beretića i garderoberke Milosave Šijačić i uz svesrdnu pomoć roditelja na pozornicu su se pojavili besprijekorno odjeveni, frizirani i našminkani i zasjenili sve oko sebe. Uigranost i ljepotu koraka podržala je muzička pratnja u izuzetnom sastavu:

harmonika Đole, gajde Kristina, prim Snežana i Marina, kontra Kunta - svi su dali ogroman doprinos kvaliteti izvedbe koreografije HKUD-a „Vladimir Nazor“.

Potvrdu ovih navoda dobili smo nakon silaska s pozornice kada su nam mnogi prilazili i čestitali. Čestitke za dobar nastup kao i zahvalu za održavanje kulture bunjevačkih Hrvata dobili smo i od monsinjora Stjepana Beretić.

Šima Beretić

ZONSKA SMOTRA DJEČJEG FOLKLORA

Poslije uspješnog nastupa na općinskoj smotri u Somboru, naši mali folklorišti nastupali su na zonskoj smotri dječjeg muzičkog i folklornog stvaralaštva koja se održavala 16. 5. 2015. u Kuli.

Nastup naših igrača dobio je sve pohvale od stručnog žirija. Koreografija je izvedena 14 sekundi

duže od propozicija a to je, prema obrazloženju žirija, i razlog zašto se nisu plasirali na Pokrajinsko natjecanje.

Alojzije Firanj

ČUVAJTE NAŠ DOM

Smjena generacija u folkloru je prirodan proces ali uvijek unosi malo pometnje i neizvjesnosti - kako će izgledati nova postava plesača, jesu li dorasli odgovornosti itd. Mislim da je „Nazor“ ovu smjenu generacije dočekao spreman, jer ima mladu postavu koja puno obećava, koja je stasala u društvu i koja je uz nesebičnu pomoć roditelja spremna prihvatiti ulogu perjanice Društva.

Porazgovarali smo sa Šimom Džinić plesačem koji je na kraju plesачke karijere u „Nazoru“. Šima živi na Bezdanskom putu s roditeljima Gašom i Marinom rođ. Firanj te braćom Josom i Antunom. Cijela obitelj je vezana za Hrvatski dom u kojemu su bili aktivni članovi i sudionici svih priredbi i proslava.

„U Dom dolazim od četvrtog razreda osnovne škole“ počeo je svoju priču Šima, „Prvo sam bio u tamburaškoj sekciji kod Emila Antunić on mi je bio učitelj sviranja i sve što znam o sviranju od njega sam naučio. Poslije proba odlazili smo na folklor gledati kako igraju, tamo je bilo više društva pa me je to privuklo. Poslije dvije godine sviranja prešao sam u folklornu sekciju. U početku je bilo dosta teško ali su mi pomagala braća i stariji plesači, išao sam i kod strica Šime koji mi je malo pokazivao korake. To je bilo dopunsko učenje. Koreografi su bili glavni učitelji a moji su bili: Magdalena Nikačev, Vladimirka, Antika Knežević, Joso Firanj i Željko Kolar.“ nastavlja svoju priču Šima

„Poslije pauze koja je trajala skoro cijelu godinu ulogu koreografa preuzeo je Šima Beretić i on radi do danas. Od koreografija najviše smo igrali Bunjevačke igre po njima se prepoznaje naše Društvo, zatim plesove iz Posavine (u dvije postavne) Mađarske igre, igre iz Bačke, igre iz Banata. Nazor ima lijep i bogat fundus narodnih nošnji ali bi neke trebalo obnoviti jer se od uporabe troše i oštećuju. Naravno to iziskuje materijala sredstva pa su nam često ruke vezane. Stariji igrači vole imati svoju nošnju pa se mnogi snalaze i nabavljaju sami. I ja imam čizme koje sam dobio od dide Ivana, sašili smo prusluk i tako imam pola svoje nošnje a pola iz društva. Čuvajući nošnju čuvamo i našu tradiciju i naše običaje.“

„Nastupi su prilika da prikazemo publici ono što radimo da prikazemo našu nošnju i naše običaje te da upoznaju somborske Hrvate. Zahvaljujući Domu obišao sam cijelu Hrvatsku, bili smo u Mađarskoj u Mohaču, Pečuhu u Budimpešti, gostovali smo i u Bosni.“

„Za mene je svaki nastup lijep na svoj način, moj najveći nastup bio je na međunarodnoj smotri folkloru u Zagrebu. Kašteli su mi, također, ostali u lijepom sjećanju i gošćenje kod Don Ante na moru kao i velik nastup u Čitluku. Pri kraju svoje igračke karijere imao sam čast sudjelovati u velikom događaju snimanja uživo najpopularnije emisije HRT-a „Lijepom našom“ pod nazivom „Mostovi kultura“ u Somboru.“

„Sve mi je to tako brzo prošlo tako da mi se teško i prisjetiti svih događaja. Igrao sam oko 15 godina sada mi je sve teže posvetiti se folkloru - prije svega zbog puno obveza. Iako sam odlučio prestati igrati ne znači da ću napustiti Dom - vratiti ću se na sviranje, sviram basprim i mislim da ću tako pomoći Društvu jer je nas svirača uvijek potrebno.“

„Mladima bih poručio da čuvaju naš Dom, našu kulturu i naše običaje, da se vidi ko smo i odakle smo. Dom je lijepo mjesto za druženje tu se upoznaju puno ljudi i stekne puno prijatelja.“ završio je Šima priču o svojem dosadašnjem radu u društvu.

Alojzije Firanj

NOVI KOREOGRAF

Kristina Pekanović nam je poznata kao voditeljica malih folkloriša. Vodila ih je na prvu smotru 2013. godine na kojoj su prvi put pokazali svoje umijeće. Poslije smotre je napustila svoje malene da bi na svijet donijela malog Sebastijana. Kada se opraštala sa „svojim malenima“, kako ih je voljela zvati, rekla je: „Nadam se da ćete biti vrijedni i učiti jer čika Šima vas može puno toga naučiti“.

Od tada je prošlo dvije godine i Kristina se vraća da nastavi rad. No, „njeni maleni“ su porasli i odlaze u stariju skupinu pa njezin rad počinje iznova s nekim novim „malenima“.

Ovom prilikom pozivamo roditelje koji imaju djecu školskog uzrasta da ih upišu na folklornu sekciju.

Od 1. rujna folklorna sekcija počinje s radom s novoupisanimima. Za detaljnije informacije obratite se u kancelariju društva.

Alojzije Firanj

LIRA NAIVA 2015. GODINE

DVA PENDŽERA MALA

*Tuga se moja saplela u bršljan
davni uspomena.
Sanjam prošlost, a tako bih je
voljila dotaknut.
Svi moji snovi počeli su iz ovoga sokaka.
Tu, di sam zastala kraj kuće
bilo okrečane, trskom pokrivena
i dva pendžera mala.
Gledam kućerak, a srce od dragosti zaigra.
To je kuća di je živio moj dida.
Davna vrimena kroz maglu se vraću.
Čini mi se da dida za radost
baš i nije mario.
Nosio je veliki teret na duše.
Ruke pune žuljeva ko cvitovi se rascvali.
Al kad je saranio sina, momka,
pa oma i svoju ženu, dani što su
prolazili, tugom su se zvali.
Bol za fruštuk, bol za večeru.
Kad bi mogla muka da se zaore
i gutljaji čemera na koje se vrimenom
dida Caga sviko, samo korov
i pelin bi niko.a
Jednoga litnjega dana, kuća bilo
okrečana, trskom pokrivena
i dva pendžera mala u plamenu
vatre su nestala.
Bože, sve si mi uzo.
Patnjom si mi okrunio, suzom umio
i križ teški na rame metnio!
Ostala mi je još samo molitva,
prazne šake i crno pod noktima!
Kunem ti se očiju i arapa mi konja
i ovu kušnju priviću na rane mojega
jednoga života.
I tako dan po dan, godina po godinu.
Ode dida zaogrnut virom i košuljom
što je zora od bisera satkala,
sunce srmom srmilo a nebo rosom tišilo.
Ode putom ravnim di nema džomba
vagaša ni prava,
u kuću što sjaji ko najlipši carevi dvori.
Kuću bilo okrečanu, trskom pokrivenu
sa dva pendžera mala.*

Marica Mikrut

U organizaciji Katoličkog instituta za kulturu, povjest i duhovnost i Hrvatske čitaonice, održana je, u subotu, 30. svibnja, trinaesta po redu Lira naiva 2015. godine u Zemunu.

Sudionici susreta okupili su se oko 11 sati u prostorijama društva i nakon kratke okrepe krenuli u obilazak Zemuna. Vrijeme je poslužilo - nije bilo kiše - što je jako važno za ovakvu grupnu šetnju. Gosti su imali prilike čuti zanimljive podatke o zemunskim građevinama i poznatim Zemuncima među kojima je bio i znatan broj Hrvata koji su kako društvenom životu tako i arhitekturi grada dali vrlo značajan doprinos. Atmosfera na obali Dunava je bila posebna priča, pjevale su se pjesme, dalmatinske, slavonske, vojvođanske, starogradske i sve to uz glazbu valova. Ručak je organiziran u restoranu neposredno pokraj znamenite kule Gardoš odakle se pruža najljepši pogled na Zemun. Sve je to ostavilo lijep dojam na sudionike posebice na one koji su bili prvi put u Zemunu.

Organizatori su bili vrlo zadovoljni što su, po treći put, uspjeli okupiti pjesnike iz Podunavlja, Beograda, Bačke, Subotice, Republike Hrvatske i Srijema.

Prva Lira naiva u ovom dijelu zemlje održana je u Srijemu u Golubincima na trećem susretu 2005. godine.

Nakon ručka u popodnevnom satima počela je priprema za književnu večer na kojoj su se pjesnici predstavljali sami. Sve prisutne je pozdravio i gost ove Lire naive prečasni Marko Kljajić, koji je govorio o svom životu, ne baš sjajnom, devedesetih godina prošlog stoljeća. Nakon predstavljanja predsjednik Zajednica Hrvata Zemuna, Knjižnice i čitaonice

Ilija Okrugić - Zemun, gospodin Zvonimir Rajković, otvorio je trinaeste susrete Lire naive a zbirku pod nazivom Neuzorane brazde, nazvane po pjesmi Josipa Dumendžića, uredila je počasna predsjednica Hrvatske čitaonice prof. Katarina Čeliković uz pomoć aktualne predsjednice te udruge Bernardice Ivanković, a pjesme izabrao dr. sc. Stjepan Blažetin, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Madžarskoj i profesor na Odsjeku za kroatistiku Sveučilišta u Pečuhu. Nakon što su svakom sudioniku podijeljena po četiri primjerka ove knjige počela je priprema za svečanost na kojoj je svaki pjesnik pročitao jednu svoju pjesmu. Sala je bila poprilično popunjena, što je bilo veliko ohrabrenje za pjesnike kod kojih je uvijek prisutna trema u ovakvim prilikama.

Susret je službeno završen misom koju je održao prečasni Jozo Duspara u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Jednoglasno bi se moglo reći da su skoro svi zadovoljni sa ovim, i svim predhodnim susretima, najviše zbog toga što su sreli drage ljude koje većina susretne samo jednom godišnje i to na ovim susretima, što su vidjeli jedan novi grad, upoznali nove ljude i čuli puno zanimljivih pjesama.

U knjizi ove, trinaeste po redu, Lire naive, tiskane su 122 pjesme od 74 autora (različite dobi, od 15 pa do preko 80 godina), a prisutno je bilo oko pedesetak pjesnika koji su čitali svoje radove. Večernji program nije mogao proći bez dobrih tamburaša i još bolje srijemske pjesme.

Među gostima bili su predsjednik IO HNV-a gospodin Darko Sarić Lukendić, predstavnici crkve i druge viđenije ličnosti ovoga grada.

Antun Kovač

DUD

*Niko ne zna ko ga dono
posadio ko je njega
na avliji on je stojo
i godine mnoge brojo.*

*Volila ga dica mala
plodove su s njega jili,
a stariji ukućani
dudovaču od njeg pili.*

*Priko lita puno lada
ispod njega uwik bilo
a njegovo slasno lišće
gusenice privlačilo.*

*Zbog njegove te sitnice
mrzile ga domačice.
Morale su često metlom,
mesti ružne gusenice.*

*Ali jednog toplog lita,
kad je duvo vitar jaki,
kad je duvo kao luda,
iščupo je našeg duda.*

*Žao svima starog duda
dici maloj poslastica,
starijima dudovače.
Samo radost domačica
neće biti gusenica.*

Vinko Janković

NOVA PREDSTAVA

Dramska sekcija Društva u ožujku je počela s postavom nove predstave, komedije u tri čina, „U. J. E. Ž.“ Branislava Nušića.

Tekst je preveden ne ijekavicu, a radnja je smještena u suvremeno doba. Predstava tematizira svakodnevicu na način koji je aktualan u svim razdobljima. Obični ljudi kojima se predstava bavi žele se istaknuti u određenim oblastima, često se baviti tuđim brigama i problemima pri svemu tome ostajući slijepi za događanja u vlastitoj obitelji - a sve to rezultira nizom smiješnih situacija.

Tekst je na ijekavicu preveo velečasni Marinko Stantić a režiju odradila Ljiljana Markovinović.

Za ovu predstavu su nam se priključili petoro novih članova, tako da sekcija sada ima 14 članova.

U predstavi igraju: Tatjana Bošnjak, Marija Radoš, Sofija Vuković, Klara Oberman, Elizabeta Delić, Jolika Raič, Miloš Štrangarić, Zvonimir Lukač, Antun Kovač i novi članovi: Larisa Bogdanov, Maja Leskur, Aleksandra Beretić, Suzana Ivanković i Ivica Vuković.

Sekcija ima pauzu od 1. 7. do 17. 8. 2015. godine.

Premijera se očekuje u drugoj polovici listopada na Međunarodnoj smotri amaterskih dramskih društava koju organizira HKUD „Vladimir Nazor“.

Jolika Raič

PJEVAČI IDU DALJE

Desetak dana je vladala neizvjesnost u redovima našeg pjevačkoga zbora jer upravo je toliko trebalo žiriju da ocijeni sve sudionike zonskih smotri izvornog folklor.

Nakon uspješne izvedbe izvorne bunjevačke pjesme „Sa planine vitar duva“ na općinskoj smotri u Stanišiću, pjevači su, iako odlično uvježbani, nastavili s pripremama za zonsko natjecanje koje je održano 21. 6. 2015. u Apatinu u domu kulture.

Nakon nastupa svi predstavnici sudionika smotre skupili su se u dvorani gdje je stručni žiri iznio svoje kritike i pohvale.

Blago uzbuđeni i s leptirićima u trbuhu iščekivali smo ocjenu našega nastupa. Znali smo da smo bili odlični ali ipak sud o tome trebali su dati stručnjaci. Kako to obično biva na ocjenjivanju, žiri se i sada očitovao o scenskom nastupu, izvornosti izvedene pjesme, odjeći u kojoj se nastupalo, trajanju nastupa i glazbenoj točnosti.

Nakon prozivanja našega Društva i naše pjevačke skupine, žiri je bio vrlo kratak u ocjenjivanju. Naime, pohvaljeni smo za scenski nastup i izvedbu uz dodatnu pohvalu mladoj Kristinu Perić koja se ove godine pridružila pjevačima.

Kako se zonske smotre ne održavaju u isto vrijeme za rezultate o plasmanu morali smo ipak pričekati desetak dana.

Nakon odličnih ocjena u Apatinu priželjkivali smo i nadali se da smo prošli dalje. Vijest da smo se plasirali na Pokrajinsku smotru i da ćemo 26. 9. 2015. godine u Vrbasu predstavljati naše Društvo dočekali smo s neskrivenim zadovoljstvom jer smo, evo drugu godinu za redom, uspješno nastupili na ovom značajnom natjecanju.

Čestitamo pjevačima i Marini Kovač koja ih je prvi puta u ulozi ravnateljice pjevačkoga zbora pripremala za smotru.

Vesna Čuvarđić

“IZGUBLJENO SRCE” SE NAŠLO U LEMEŠU

U organizaciji HBKUD-a “Lemeš” u nedjelju, 17. svibnja, u Lemešu je organizirana literarno muzička večer na kojoj je predstavljena knjiga “Izgubljeno srce” Katarine Čeliković, profesorice književnosti.

Pred publikom koja cijeni pisanu riječ autorka zbirke pripovjedaka priredila je više nego neuobičajeno predstavljanje uratka animirajući publiku (prije svega najmlađe) kako bi aktivno sudjelovala u predstavljanju sadržaja knjige. Događaj je otvorila Lucia Knezi, pročelnica literarnog odjela organizatora, predstavljajući gostujuću autoricu a u dijelu programa na klavijaturama su nastupile Isidora Gospić izvođačica kompoziciju Zlato mamino i Elizabeta Ileš s kompozicijom Stari vodenični točak. Tijekom večeri autorica je pročitala nekoliko pripovjedaka i na zanimljiv način predočila osnov knjige, čemu su pripomogle paralele sa svakodnevnim životom koji je utkan u sadržinu knjige i čini je tako bliskom čitatelju. Poseban pečat večeri dao je zbor Musica viva s višeglasnom izvedbom Magnificata i bunjevačke pjesme Zvoni zvonce. Na samom

koncu večeri Kristina Kemenj, solistica na tamburi, izvela je kompoziciju Mazurka nakon čega je autorka porazgovarala sa posjetiocima i potpisivala primjerke knjige.

Nakladnik knjige, NIU “Hrvatska riječ”, potrudio se da na promociji bude prisutan štand s knjigama a cijena je istih bila vrlo pristupačna. Događaju su prisustvovali, uz domaćine, gosti iz Stanišića i Sombora. Iako je ovo bilo prvo predstavljanje knjige izvan Subotice večer je bila ugodna, srcu topla i pružila je puno lijepoga za čuti.

Željko Zelić

MEĐUNARODNI OKRUGLI STOL URBANI ŠOKCI 10

U organizaciji udruge „Šokačka grana“ iz Osijeka i udruge građana „Urbani Šokci“ iz Sombora, održan je 10. međunarodni okrugli stol čiji program se odvijao u Osijeku, Somboru i Drenovcima. Tema ovogodišnjeg jubilarnog izdanja okruglog stola je „Kulturni znak Cvelferije: šokačko-bunjevačko pamćenje vode“.

Otvaranjem izložbe „Poplavljena Cvelferija“ započeo je program u Osijeku, koji je otvorila počasna predsjednica Udruge „Šokačka grana“ iz Osijeka mr. sc. Vera Erl naglasivši da nema slučajnosti u odabiru teme za ovogodišnji okrugli stol te da je potrebno poduzeti sve što je potrebno radi očuvanju šokačkog identiteta. U Osijeku su svoja izlaganja održali prof. dr. sc. Ružica Pšihistal iz Osijeka koja je ujedno bila i moderatorica, prof. Zvonko Tadijan iz Sonte, mr. sc. Ljubica Gligorević iz Vinkovaca, Milica Klaić Taradija iz Pečuha, Marija Šeremešić iz Sombora i mr. sc. Miroslava Hadžihusejnović iz Zagreba.

Drugi se dan Međunarodnog okruglog stola odvijao u Somboru u prostoru Gradske biblioteke „Karlo Bijelicki“. U ulozi domaćina uzvanike, sudionike programa i sve prisutne pozdravila je predsjednica Udruženja građana „Urbani Šokci“ iz Sombora Marija Šeremešić. Među uzvanicima su bili: Marta Horvat Odri pomoćnica gradonačelnika za međunarodnu suradnju, Nemanja Sarač član gradskog vijeća za kulturu, Čaba Sakač član

gradskog vijeća za zaštitu prava nacionalnih manjina, Mata Matarić zastupnik u Skupštini APV i predsjednik HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora, prof. Katarina Čeliković menadžerica Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, Ivan Karan ravnatelj NIU „Hrvatska riječ“, dr. sc. Marko Josipović predsjednik udruge „Šokačka grana“ iz Osijeka, Vladimir Jerković ravnatelj Gradske biblioteke kao i predstavnici drugih udruga kulture iz Podunavlja.

U poetsko-glazbenom dijelu programa „I voda pamti...“ nastupili su: recitatori Mia Kanurić i Marko Firanj, glazbenica Elena Šerko kao i pučke pjesnikinje Marica Mikrut i Tonka Šimić a program je obogaćen i izložbom fotografija autora Martina Šeremešića. Izlaganja u Somboru su održali: prof. Zvonimir Pelajić iz Plavne, dr. sc. Marko Josipović iz Osijeka, dr. sc. Josip Kovačević iz Osijeka, Martina Mišetić etnolog iz Vinkovaca, dr. sc. Marija Erl Šafar iz Osijeka, Slavko Žebić novinar iz Osijeka i prof. Katarina Čeliković iz Subotice koja je preuzela i u ulogu moderatorice.

Dr. sc. Marko Josipović predsjednik udruge „Šokačka grana“ iz Osijeka naveo je da se treći završni dan okruglog stola održava u Drenovcima zbog toga što je tu prije godinu dana zaustavljen prodor Save. Svoje radove u Drenovcima prikazali su: prof. Tomislav Žigmanov iz Subotice, prof. Mirko Ćurić iz Đakova, Ivan Ćosić Bukvin iz Vrbanje, prof. Tomislav Lunka iz Soljana, mr. sc. Vera Erl iz Osijeka, dr. sc. Vlasta Markasović iz Vinkovaca, Adam Rajzl književnik iz Đakova, Zvonimir Stjepanović iz Županje i dr. sc. Tatjana Ileš iz Osijeka.

Realizaciju programa pomogli su: Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije, Pokrajinsko tajništvo za kulturu i informisanje Vojvodine, Gradska biblioteka „Karlo Bijelicki“ Sombor, Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, a medijski pokrovitelji su bili Hrvatska riječ i Radio Sombor.

Ivan Šimunov

REOSNOVAN KULTURNI SAVJET

Na sjednici Upravnog odbora HKUD-a „Vladimir Nazor“ održanoj 10. 6. 15. godine donesena je odluka o reosnivanju kulturnog savjeta jer uprava smatra da bi savjet svojim radom mogao pomoći Društvu.

Uloga savjeta je da prati rad sekcija, programe društva, nastupe, manifestacije, kulturna zbivanja u okolici i da vidi na koji način je najbolje da Društvo sudjeluje u njima. Jednom riječju savjet

ima savjetodavnu ulogu njegovati imidž Društva te iznositi Upravi zapažanja, mišljenja i prijedloge.

Nazor je 1998. godine osnovao Kulturni savjet a ovo je četvrti put da se reosniva. Članovi su Bojana Jozić, predsjednica, Alojzije Firanj, Šima Raič, Žiga Čuvarđić i Emil Antunić.

Savjet planira na jesen napraviti svoj program te tako početi s radom.

Alojzije Firanj

SAMOPOMOĆ KOD SUNČANICE

Dr. Marija Mandić, rođ. Matarić

Simptomi sunčanice ne nastaju odmah nego nakon otprilike 6-12 sati nakon prekomjernog izlaganja suncu a uključuju ošamućenost, glavobolja, nemoć cijelog tela, crvenilo lica, mučninu i povraćanje koje ne donosi olakšanje.

ODMAH se morate leći i odmarati u zamračenj i prohladnoj prostoriji, u mirnom okruženju bez televizora i kompjutera. Ukoliko ste na suncu potrebno je odmah otići u hlad, osloboditi se suviše odjeće te se rashlađivati laganim polijevanjem vodom (ne naglim pljuskanjem iz kante). Svakako se

savetuje stavljanje hladnih obloga na čelo i na glavu (krpe, ručnici, majice potopljene u hladnu morsku ili bazensku vodu), a preporuča se i stavljanje vrećica s ledom. Hladne obloge ili vrećice s ledom moraju se najprije umotati u krpe kako oboljeli ne bi dobio ozeblina. Hladne obloge se mogu stavljeti i na grudni koš, na stopala, na bedra i ispod pazuha. Neophodnu je piti hladne napitke, prije svega vodu, u što većim količinama

Ukoliko pak ovo ne pomogne i oboljeli izgubi svijest neophodna je hospitalizacija.

SAMOPOMOĆ KOD POJAVE PRHUTI

Marija Mandić, rođ. Matarić

Liječenje prhuti je dugotrajan proces, ali ohrabrujuća je činjenica da se pravilnim odabirom preparata za njegu vlasišta sklonog prhuti te pridržavanjem određenog režima života i ishrane ovi simptomi mogu u potpunosti otkloniti. Stoga, ako ste pod stresom, borite se protiv njega vježbanjem, odmaranjem i pravilnom ishranom. Pokazalo se da mliječni proizvodi, masna hrana, morska hrana i prekomjerna količina šećera pogoduju nastanku prhuti a postojeću prhut pojačavaju. Također i dodatne količine vitamina B skupine pospješuju nastanak peruti.

Prva faza liječenja je uporaba odgovarajućeg šampona ovisno o tipu kose i problemu vlasišta. Savjetuje se da se vlasište uvijek treba šamponirati dva puta. Treba imati na umu da se koža može "naviknuti" na sastojke šampona, pa je vrstu šampona dobro promijeniti svakih nekoliko mjeseci. U početku se medicinski šampon koristi dva puta tjedno, najčešće četiri do šest tjedana. Zatim slijedi faza održavanja postignutog rezultata šamponima posebne formule koji su napravljeni specijalno za ovu svrhu.

SAMOPOMOĆ KOD ZADAHA IZ USTA

Marija Mandić, rođ. Matarić

1. Prati zube nakon svakog obroka četkicom i pastom za zube te mijenjati zubnu četkicu svakia 3-4 mjeseca.
2. Koristiti konac za zube (najmanje jednom dnevno – na ovaj način se učinkovito odstranjuju ostaci hrane zaostali između zuba nakon pranja.
3. Četkati jezik. Tijekom pranja zuba dobro je četkicom prijeći (oko 10-15 pokreta mekom četkicom) i preko jezika kako bi se uklonili ostaci hrane, odumrle stanice i bakterije.
4. Osobe koje nose zubne proteze moraju posebnu pažnju posvetiti održavanju higijene zubnih proteza.
5. Odlaziti na redovite kontrole kod stomatologa (najmanje 2 puta godišnje).

6. Čajevi od menthae piperitae i pripravci koji sadrže klinčić i sjemenke anisa također mogu biti učinkoviti.

**Uvođenje nemlečne dohrane
i uobročavanje odojčeta.
Saveti i recepti za ishranu
bebe do prvog rođendana.
- četvrto izdanje -**

Tel: 063/593-068, 024/524-844 400,00 rsd
KuvarskiDnevnikBebeMarte@gmail.com
www.facebook.com/kuvarskidevnikbebemarte

AUGUST UZVIŠENI

August ili kolovoz, kako ga u hrvatskom jeziku zovemo, osmi je mjesec u godini. U hrvatskom jeziku je odbio ime po tome što se tada kolima odvozi požnjeveno žito. Osim kolovoz negdje su ga zvali i kolovošnjak, osemnik (jer je osmi po redu) i velikomešnjak (po velikoj misi odnosno “meši” na blagdan Velike Gospe).

U mnogim drugim jezicima ime je dobio od latinskog naziva Augustus za cara Augusta. Iako se običavalo mjesecima davati imena po slavnoj osobi koja je u njemu rođena car August je želio da po njemu ime dobije ovaj mjesec, a ne mjesec njegovog rođenja, zbog svoje velike pobjede nad Kleopatrom koja se dogodila u kolovozu.

August znači “uzvišeni”.

ZANIMLJIVOSTI IZ SVIJETA

5. kolovoza je Međunarodni dan piva i tada se prave razne svečanosti u čast piva.

U SAD-u je kolovoz mjesec kozjeg sira.

Prvi vikend u kolovozu u mjestu Twinsburg u američkom Ohaju se obilježavaju dani blizanaca.

Na sjevernoj hemisferi kolovoz označava kraj ljeta jer su dani sve kraći, a noći hladnije iako po danu zna biti velikih vrućina. Na južnoj hemisferi kolovoz označava kraj zime.

Stara izreka kaže – ako je prvi dan kolovoza topao, zima će biti duga i hladna. Preostaje nam da čekamo i vidimo.

BEČARCI

Od toliko na svitu zanata
Švalerija meni najmilija.

Koji ljubi i malo ujeda,
Taj se lako zaboravit' ne da.

Dodi janje kad se žito žanje
Ne možemo kada je oranje.

Za bečara nema veće kazne
Tužan pogled u džepove prazne.

Nema cviča što su tulipani
Ni radosti kao u mladosti.

Antun Kovač

VICEVI

„Jeste li oženjeni?“ pita sudija optuženoga za krađu.
„Nisam i nikad neću biti!“ odgovara ovaj.
„Tako pametan čovek a krade...“

Zašto se Marica nije udala?
Čeka da joj dođe idealni muž.
A koji je njen idealni?
Prvi koji je bude zaprosio.

U policiskoj stanici zvoni telefon.
„Halo je li to, saobraćajna policija?“
„Jeste.“
„Uh dobro ostanite tu, inače ode mi dozvola.“

Učitelj kaže majci jednog učenika: „Kod vašeg sina sma prim-
ijetio veliku žeđ za znanjem. Od koga je to naslijedio?“
„Znanje je nasledio od mene a žeđ od oca.“

Razgovaraju dva umirovljenika.
„Što je za tebe penzija?“ pita prvi.
„Uspomena na platu!“ odgovara drugi.

Alojzije Firanj

ANECDOTE

KUKURUZ

Kada su se na salašima počele uvoditi agrotehničke mire u poljoprivredi, domaćini su u početku bili nepovirljivi i teško ih prihvaćali. Dobili su za svog savitnika niskog i mršavog mladog agronoma Mirka koji se svojski trudio da unapredi proizvodnju, zalago se da uvede nove hibridne sorte simena, korišćenje veštaka zatim traktora i mehanizacije u obradi zamlje.

Žiga je prihvatio novo sime i posijo za probu dva jutra, on se krećo dosta među ljudima, a i u bircuzu je bio više nego na njivi.

Ujesen prid berbu Mirko će ga u upitati:
“Čika Žiga kaki su vam kukuruzi?”

A ovaj će spremno ko iz topa

“Bać Mirko - agronome, Bog je baš stari ali on još nije vidio ovake kukuruze!”

Mirko se samo nasmišio dobio je lip odgovor, a Žigini kukuruzi kaki su taki su...

DUBOKO ORANJE

Đuro je bio gazdinskog porekla, imao je starijeg brata pa je oćo u ženinu kuću (udo se) pošto je ona bila jedinica a i njeni su bili imućni.

Volio je Đuro kartu, volio je i popiti a najviše je volio divanit, u novoj sridini su ga pecali: “Kaki si ti gazda kad si se udo?”

Ali je on uvijek imo odgovor i ti su divani uvijek bili zabavni i veseli.

Jedne jeseni kad je došlo vrime za zimsko oranje čim se ujutro namiri a on u traktor pa ajd orat, tako je jedared malo dublje zaoro, malo u bircuz malo kod kolega na kartanje vrime je brzo prolazilo a triba i uzorat štogod pa je on radio i noću.

Jedno jutro mlikari vide traktor privrnut u šancu, kabina sva zgužvana silom se vidi sa puta. Ljudi zabriniti da vide jel traktorista živ, gledaju nema nikog, traktor je još vruć, nema krvi gledaju okolo dije ga, jel mogo oćić sam jel mu kogod pomogo ili je digod pao, svi su zbunjeni, svi divane svi pitaju gledaju okolo traže šoferu.

Kad naiđe Pero pa će reć: “Đuro šta si to poradijo s traktorom?”

Tad se svi brecnuše. Đuro je bio među njima cilo vrime, i on je snjima divanio i tražio traktoristu.

Alojzije Firanj

ŠAH

Ekipa šahista koju čine Šima Raič, Zoran Čota i Andrija Četković sudjelovala je na sportskom susretu u Gradini. Susret je organiziran povodom proštenja na salašima na dan zaštinika salaša Svetoga Antuna. Posljednjih nekoliko godina Gradinci organiziraju sportske susrete u nogometu, stolnom tenisu i šahu.

Naša je ekipa na šahovskom turniru osvojila prvo mjesto i to bez ijedne izgubljene partije. Sve to potvrđuje da se u Društvu dugi niz godina puno pažnje posvećuje ovoj drevnoj vještini. Hvala šahistima Šimi, Zoranu i Andriji na lijepom uspjehu in a izvrsnom predstavljanju Društva.

STOLNI TENIS

Stolnotenisači su 7. 6. 2015. godine organizirali tradicionalni turnir memorijal "Stipan Bakić". Ovo je već peti turnir koji se igra u spomen na prvog pročelnika sekcije i učitelja stolnog tenisa.

I ove godine turnir bio vrlo odbroragniziran. Igralo se na 4 stola u velikoj sali a sudjelovalo je 26 tenisača iz Sombora i okolice. Turnir su vodili Mata Matarić, pročelnik sekcije i Zvonko Eustakio, sudija turnira. Nakon kvalifikacijskih borbi u finalu su se zasluženo našla dva najbolja tenisača Kristijan Tomasović i Zvonko Eustakio.

Poslije prvoligaške igre pobjedu je odnio Kristijan Tomasović, drugo mjesto je pripalo Zvonku Eustakiju a treće Atili Vujeviću.

Najstariji igrač turnira bio je Matija Kolar s 67 godina a najmlađi je sudionik imao 14 godina i član je "Gusara" staparske škole stolnog tenisa.

Pobjednik je dobi pehar u trajno vlasništvo, monografiju društva i zahvalnicu. Nagrađeni sui drugoplasirani i trećeplasirani kao i najstariji stolnotenisač ovog turnira.

Svima zahvaljujemo na sudjelovanju i želimo više uspjeha dogodine.

Po običaju, na početku turnira sve prisutne je pozdravio Mata Matarić, predsjednik društva, i poželio dobru i fer igru kao i prijatan boravak u prostorijama našeg Društva.

Pehare i zahvalnice uručio je Zvonimir Lukač, tajnik.

Pročelnik sportske sekcije Pavle Matarić

„PANONIJA“

Neretvanska lađa s kojom će trenirati „Salašari somborski“ krštena je imenom „Panonija“ i porinuta je u Velikom Bačkom kanalu na tromeđi uz televizijsko snimanje od strane TV postaje „Sreća“.

Ime lađi dao je gospodin Miroslav Vasin, sakretar za privredu AP Vojvodine, uz prisustvo malog broja članova društva. Gospodin Vasin je u ime zahvale za veliki angažman dobio veslo na poklon i proglašen je počasnim članom posade.

Vrijednost lađe iznosi 360.000. dinara a u potpunosti ju je financirala pokrajinska vlada APV i Sekretarijat za privredu i zapošljavanje. Lađa se još mora registrirati i osigurati u Matici kapetanije pristaništa Bezdan. Lađa je imovina Društva i o njoj se mora voditi računa kao i o svojoj ostaloj imovini.

U razgovoru sa Sinišom Lazićem, pokrajinskim zastupnikom, konstatirano je da Sombor njeguje vodene sportove ali da nije imao veslački klub, iako ima idealne uvjete za to. Možda će „Salašari Somborski“ potaći Somborce na veslanje.

Alojzije Firanj

„SALAŠARI SOMBORSKI“

Pripreme za predstojeći maraton lađa, naš peti po redu, započete još u drugom mjesecu, dolaskom lijepog vremena premjestile su se u čamac. Isprva to je isti onaj čamac kao i pretodnih godina, međutim početkom šestog mjeseca dobili smo i pravu neretvansku lađu. Ekipa je 16. 6. otišla po lađu u Bački Monoštor gdje je lađa izrađena. Majstor je bio gospodin Rang.

Osim veslača prisutni su bili i gospodin Mata Matarić, gospodin Pavle Matarić kao i mnogi drugi koji su se zatekli na mjestu porinuća lađe ali i oni koji su došli svjedočiti ovom posebnom trenutku u kojemu se susreću lađa i voda...

Nakon porinuća uslijedio je prvi trening - lađu je trebalo odveslati do Sombora a to nam nije teško palo. Bili smo sretni što možemo svima pokazati šta je to neretvanska lađa i kako se ona vesla. S nama je u lađi bio i naš stalni „dopisnik“ s mjesta događaja Ivan Janković koji je i ovaj događaj uspješno ispratio fotografskim okom.

Svečano porinuće je održano 21. 6. 2015. a ispratila ga je novinarska ekipa TVNS. Tom su nam se prilikom pridružili i gospodin Miroslav Vasin, pokrajinski sekretar, gospodin Mata Matarić, predsjednik HKUD-a „Vladimir Nazor“ kao i gospodin Siniša Lazić. Lađa je dobila ime Panonija a kum joj gospodin Vasin. Uslijedila je prva vožnja Panonije, a poseban član posade je bio upravo kum. Čitav događaj je dobio značajnu minutažu u novosadskom dnevniku koji je emitiran nekoliko dana kasnije.

Članovi ovogodišnje ekipe koja se priprema za maraton su Gašpar Matarić, kapetan, te veslači: Nemanja Delić, Tomica Vuković, Bojan Jozić, Ivica Pekanović, Petar Keresteš, Antonio Gromilović, Adam Zoran, Aleksandar Šimunov, Srđan Radmilović, Martin Burić i Danijel Mandić. Kao i prethodnih godina paričar će nam biti naš domaćin na neretvi, Ivan Burić. Izbornik ekipe je Pavle Matarić.

Treninzi su u punom jeku. Čini se da će ove godine biti najveći broj posada do sada. Cilj nam je pokazati se u što boljem svjetlu. Naglasak je stavljen na brzinsku utrku kako bismo ostvarili što bolju startnu poziciju na samom maratону. Brzinska utrka će pve godine biti nešto ranije nego inače i to 4. 8. u Opuzenu. Maraton je zakazan za subotu 8. 8. Nadamo se da ćemo se zadovoljni vratiti kućama s lijepim uspomjenama kao i do sada.

Danijel Mandić

